

Силабус курсу

Теорія та практика призначення покарань

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань: «Право»

Спеціальність: «Право»

Освітньо-професійна програма: «Право»

Рік навчання: I I, Семестр: 2

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.ю.н., старший викладач кафедри кримінального права та процесу

Дзюрбель Андрій Дарійович

Контактна інформація

tayfun.77@ukr.net, +380963992036

Опис дисципліни

Мета вивчення дисципліни «**Теорія і практика призначення покарань**» полягає у формуванні теоретичних знань про поняття та види покарань за чинним кримінальним законодавством і практики їх призначення.

Завдання курсу полягає у поглибленні теоретичних знань про поняття покарання та особливості його призначення.

Теоретична та практична підготовка студентів з предмету здійснюється згідно наступних питань:

- 1) отримання теоретичних знань про правовий інститут покарання та особливості його призначення;
- 2) розширення кола знань про особливості призначення покарання;

Студент повинен володіти такими **компетентностями**:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність застосовувати правові принципи та доктрини;
- здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти мають вміти:

- знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
- застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
- використовувати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2\2	Тема 1. Поняття покарання у кримінальному праві, його суть, мета та значення. Види покарань	Уявити та зрозуміти поняття покарання у кримінальному праві, його суть, мету, значення та види	Тести, опитування
2\2	Тема 2. Принципи та методи призначення покарання	Розуміти принципи та методи призначення покарання	Тести, практичні вправи
2\2	Тема 3. Види покарань	Знати та розуміти види покарань	Тести, практичні вправи
2\2	Тема 4. Основні покарання за чинним кримінальним законодавством України	Знати та розуміти зміст основних покарань	Тести, практичні вправи
2\2	Тема 5. Додаткові покарання за чинним кримінальним законодавством України	Знати та розуміти зміст додаткових покарань	Тести, практичні вправи
2\2	Тема 6. Загальні засади призначення покарання за кримінальним законодавством України	Знати загальні засади призначення покарання за кримінальним законодавством України	Тести, практичні вправи
2\2	Тема 7. Призначення покарання за діючим кримінальним законодавством України	Знати та розуміти особливість призначення покарання за діючим кримінальним законодавством України	Тести, практичні вправи

2\2	Тема 8. Призначення покарання за сукупністю	Уявити та розуміти особливості призначення покарання за сукупністю	Тести, опитування
2\2	Тема 9. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення	Знати правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення	Тести, опитування
2\2	Тема 10. Урахування тяжкості злочину при призначенні покарання за кримінальним законодавством України	Знати та розуміти особливості урахування тяжкості злочину при призначенні покарання за кримінальним законодавством України	Тести, опитування
2\2	Тема 11. Урахування особи винного при призначенні покарання	Знати та розуміти особливості урахування особи винного при призначенні покарання	Тести, опитування
2\2	Тема 12. Урахування обставин, що пом'якшують або обтяжують відповідальність при призначенні покарання за чинним кримінальним законодавством	Знати та розуміти особливості урахування обставин, що пом'якшують або обтяжують відповідальність при призначенні покарання за чинним кримінальним законодавством	Тести, опитування
2\2	Тема 13. Судова практика у призначенні покарання	Знати судову практику у призначенні покарання	Тести, опитування
2\2	Тема 14. Актуальні проблеми призначення покарання та перспективні напрями вдосконалення практики призначення покарання в Україні	Знати та розуміти актуальні проблеми призначення покарання та перспективні напрями вдосконалення практики призначення покарання в Україні	Тести, опитування

Літературні джерела Нормативно-правові акти

1. Конституція України: закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Кримінальний кодекс України: закон України від 05.04.2001 № 2341-III // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14..>
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
4. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>.
5. Про практику призначення судами кримінального покарання: постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.10.2003 № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-03#Text>
6. Про практику здійснення судами кримінального провадження на підставі угод: постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 11.12.2015 № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013740-15#Text>
Постанова Верховного Суду від 10.07.2019 у справі № 215/4205/16-к, реєстраційний № 83025172 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/83025172>
7. Постанова Верховного Суду від 30.06.2021 у справі № 439/1781/18, реєстраційний № 98105431 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98105431>
8. Постанова Верховного Суду від 23.04.2019 у справі № 165/2554/16-к, реєстраційний № 81552701 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/81552701>
9. Постанова Верховного Суду від 06.02.2018 у справі № 490/4031/15-к, реєстраційний № 72102674 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/72102674>
10. Постанова Верховного Суду від 15.02.2021 у справі № 760/26543/17, реєстраційний № 95042469 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95042469>
11. Постанова Верховного Суду від 23.09.2019 у справі № 199/1496/17, реєстраційний № 84583234 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/84583234>
12. Постанова Верховного Суду від 11.02.2021 у справі № 136/401/20, реєстраційний № 94938767 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94938767>
13. Постанова Верховного Суду від 24.02.2020 у справі № 148/871/17, реєстраційний № 87951204 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87951204>
14. Постанова Верховного Суду України від 20.06.2013 у справі № 5-25к/13, реєстраційний № 32348496 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/32348496>
15. Постанова Верховного Суду від 16.12.2021 у справі № 461/2570/20, реєстраційний № 102221818 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102221818>
16. Постанова Верховного Суду від 20.10.2021 у справі № 487/3326/15-к, реєстраційний № 100544979 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100544979>
17. Постанова Верховного Суду від 17.08.2021 у справі № 185/10985/19, реєстраційний № 99088474 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99088474>
18. Постанова об'єднаної палати Верховного Суду від 06.12.2021 у справі № 243/7758/20, реєстраційний № 101809093 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101809093>

19. Постанова Верховного Суду від 12.03.2020 у справі № 752/2269/18, реєстраційний № 88232424 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88232424>
20. Постанова Верховного Суду від 26.05.2020 за результатами розгляду справи № 243/2528/19, реєстраційний № 89793550 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89793550>
21. Постанова об'єднаної палати Верховного Суду від 18.03.2019 у справі № 137/84/17, реєстраційний № 80716309 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/80716309>
22. Постанова Верховного Суду від 08.02.2021 у справі № 390/235/19, реєстраційний № 94974219 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94974219>
23. Постанова Верховного Суду України від 19.04.2012 у справі № 5-10к12, реєстраційний № 24068069 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/24068069>
24. Постанова Верховного Суду від 14.06.2021 у справі № 443/806/19, реєстраційний № 97771999 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97771999>
25. Постанова Верховного Суду від 25.06.2018 у справі № 511/37/16-к, реєстраційний № 75042896 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/75042896>
26. Постанова Верховного Суду від 01.06.2020 у справі № 766/39/17, реєстраційний № 89675588 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89675588>
27. Вирок Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області від 29.10.2021 у справі № 303/7460/21, реєстраційний № 100685551 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100685551>
28. Вирок Таращанського районного суду Київської області від 17.09.2021 у справі № 379/570/21, реєстраційний № 99689043 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99689043>
29. Вирок Слов'янського міськрайонного суду Донецької області від 30.06.2020 у справі № 243/4778/20, реєстраційний № 90160003 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90160003>
30. Вирок Рубіжанського міського суду Луганської області від 10.06.2019 № 425/1848/19, реєстраційний № 82322374 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/82322374>
31. Вирок Дзержинського міського суду Донецької області від 02.11.2017 у справі № 225/2319/17, реєстраційний № 69978144 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/69978144>
32. Ухвала Ізяславського районного суду Хмельницької області від 29.03.2018 у справі № 675/589/18, реєстраційний № 73059163 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/73059163>
33. Ухвала Личаківського районного суду м. Львова від 10.11.2016 № 463/1029/16-к, реєстраційний № 62655496 в ЄДРСР URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/62655496>

ОСНОВНА

1. Денисова Т. А. Покарання: кримінально-правовий, кримінологічний та кримінально-виконавчий аналіз: монографія. Запоріжжя: Класичний приватний ун-т, 2007. 340 с.
2. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності): підручник / В. А. Гринчак, І. В. Земан, І. І. Когутич, О. К. Марін. Харків: Право, 2019.
3. Маляренко В. Т. Про покарання за новим Кримінальним кодексом України. Київ: Фонд «Правова ініціатива», 2003. 156 с.
4. Полтавець В. В. Загальні засади призначення покарання за кримінальним правом України: монографія / МВС України, Луганська академія внутрішніх справ ім. 10-річчя незалежності України. Луганськ: РВВ ЛАВС, 2005. 109 с.
5. Бабанли Р. Призначення покарання в Україні: теоретико-прикладні засади. –Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 488с.

6. Басалюк Н.В. Система покарань у кримінальному праві та законодавстві України. [Текст]: дис. ... доктора юрид. наук: 081-Право / Басалюк Наталія Василівна. – Одеса, 2023. – 218 с.

ДОДАТКОВА

1. Богатирьов І. Г. Кримінальні покарання, не пов'язані з позбавленням волі (теорія і практика їх виконання кримінально-виконавчою інспекцією) [Текст]: дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.08 / Богатирьов Іван Григорович. – К., 2006. – 434 с.
2. Вербенський М. Г. Застосування покарань, не пов'язаних із позбавленням волі / М. Г. Вербенський // Аспект : інформаційний бюлетень. – 2003. – № 1. – С. 3–5.
3. Впровадження альтернативних видів кримінальних покарань в Україні: [посібник / за ред. О. В. Беци]. – К.: «МП Леся», 2003. – 116 с.
4. Гуцуляк М.Я. Кримінально-виконавча характеристика покарання у виді громадських робіт [Текст]: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / М. Я. Гуцуляк. – Львів., 2010. – 227 с.
5. Кочерган П. В. Громадські роботи як вид покарання / П. В. Кочерган // Аспект: інформ. бюл. – 2003. – №1. – С. 5–7.
6. Черкасов С. В. Кримінологічна концепція альтернативних мір покарання [Текст]: дис. ... кандидата юрид. наук: 12.00.08 / Черкасов Святослав В'ячеславович. – Одеса, 2005. – 226 с.
7. Бурда С.Я. Покарання у виді довічного позбавлення волі за КК України як альтернатива смертної кари. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Випуск 4. Львів: ЛДУВС, 2013. С. 207-214.
8. Крикушенко О.Г. Кримінальне покарання у виді позбавлення волі: концептуальні підходи до його сучасного дослідження. Фінанси і право. 2017. № 3. С. 84-91.
9. Денисова Т.А. Кримінальне покарання та реалізація його функцій: автор. дис. на здоб. Наук. ступ. доктора юрид. наук. за спец. 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія, кримінально-виконавче право. – Запоріжжя, 2010. – 38 с.
10. Мостепанюк Л. О. Мета покарання за Кримінальним кодексом України / Л. О. Мостепанюк // Науковий вісник НАВСУ. – 2003. – № 2. – С. 43–49.
11. Звільнені за «законом Савченко» здійснили 30 вбивств і 25 тяжких злочинів. Троян. URL: https://ukr.lb.ua/society/2016/11/30/352117_zvilneni_zakonom_savchenko.html (дата звернення: 18.10.2016).
12. Музика А. А., Горох О. П. Інститут призначення покарання: поняття і загальна характеристика. Право України. 2011. № 9. С. 174–183.
13. Пилипчук П. П. Верховний Суд України і забезпечення однакового застосування судами законодавства. Вісник Верховного Суду України. 2004. № 11. С. 3–7.
14. Полянський Є. Ю. Призначення покарання за кримінальним правом США: автореф. дис канд. юрид. наук. Одеса, 2007. 17 с.
15. Попрас В. О. Штраф як вид покарання за кримінальним правом України: монографія / Нац. юрид. академія України ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2009. 224 с.
16. Сахарук Т. В. Загальні засади призначення покарання за кримінальним правом України та зарубіжних країн: порівняльний аналіз: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2006. 232 с.
17. Федорак Л. М. Проблеми призначення покарання при наявності у кримінальній справі як пом'якшуючих, так і обтяжуючих покарання обставин. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. 2009. Вип. 21. С. 221–225
18. Гоцуляк М.Я. Громадські роботи в системі кримінальних покарань. Науково-інформаційний вісник. Право. Вип.10. 2014. С.156-160.

19. Коротаєв В.П. Правова природа довічного позбавлення волі. Підприємництво, господарство і право. Кримінальне право. Вип.12. -2020. С.197-201.
20. Хорошун О.В., Мартиросян Л.С. Поняття виправних робіт як виду кримінального покарання. Актуальні проблеми вітчизняної юриспунденції. Вип 6. Т.3. -2017. С.214-217.
21. Пономаренко О. Обмеження волі як вид покарання в Україні: історичний аспект (XX-XXI століття).

Інтернет ресурси:

1. Сайт Міжнародного кримінального суду <https://www.icc-cpi.int/Pages/Main.aspx>
2. Міжнародний залишковий механізм для кримінальних трибуналів (United Nations International Residual Mechanism for Criminal Tribunals) <https://www.irmct.org/en>
3. Інформаційна сторінка ООН про Міжнародні та гібридні кримінальні суди і трибунали (International and Hybrid Criminal Courts and Tribunals) <https://www.un.org/ruleoflaw/thematic-areas/international-law-courttribunals/international-hybrid-criminal-courts-tribunals/>
4. Основні юридичні тексти Міжнародного кримінального суду <https://www.icccpi.int/resource-library#legal-texts>
7. Міжнародний Комітет Червоного Хреста <https://www.icrc.org/r>.
5. Європейський суд з прав людини// <https://www.echr.coe.int>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (КПЗ)	Заліковий модуль 4 (екзамен)	Разом
--------------------	--	-----------------------------	---------------------------------	-------

20 %	20%	20 %	40 %	100 %
1. Усне опитування під час заняття (5 тем по 10 балів = 50 балів) 2. Письмова робота = 50 балів	1. Усне опитування під час заняття (3 теми по 10 балів = 30 балів) 2. Письмова робота = 70 балів	1. Написання та захист КПЗ = 100 балів	1. Тестові завдання (25 тестів по 2 бали за тест) – макс. 50 балів 2. Завдання 1 – макс. 25 балів 3. Завдання 2 – макс. 25 балів	

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом